

อนุสัญญา

ว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของทบวงการชำนัญพิเศษ

สมัชชาแห่งสหประชาชาติ

ได้รับเอาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๕๗

โดยที่สมัชชาแห่งสหประชาชาติได้รับเอาเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๖ ซึ่งข้อมติอันมุ่งหมายให้เกิดเอกภาพเท่าที่จะทำได้แห่งเอกสิทธิ์และความคุ้มกันซึ่งสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษต่าง ๆ ได้อุปโภคอยู่ และ

โดยที่ได้มีการหารือเกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นผลตามข้อมติดังกล่าวแล้วระหว่างสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษ

ฉะนั้น โดยข้อมติที่ ๑๗๙ (๒) ซึ่งได้รับเอาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๕๗ สมัชชาจึงได้ให้ความเห็นชอบในอนุสัญญาต่อไปนี้ ซึ่งได้เสนอไปยังทบวงการชำนัญพิเศษ เพื่อการสนองรับ และเสนอไปยังสมาชิกทุกรายแห่งสหประชาชาติและรัฐอื่นที่เป็นสมาชิกแห่งทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการหนึ่งหรือกว่านั้นเพื่อภาคยานุวัติ

ข้อ ๑

บทนิยาม และขอบข่าย

มาตรา ๑

ในอนุสัญญานี้

- (๑) คำว่า “ข้อมาตรฐาน” นั้น หมายถึงบทบัญญัติแห่งข้อ ๒ ถึงข้อ ๙
- (๒) คำว่า “ทบวงการชำนัญพิเศษ” หมายความว่า
  - (ก) องค์การการกรรมระหว่างประเทศ
  - (ข) องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
  - (ค) องค์การศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
  - (ง) องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ
  - (จ) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
  - (ฉ) ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนาการ
  - (ช) องค์การอนามัยโลก

- (ช) สหภาพสากลไปรษณีย์
- (ฅ) สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และ
- (ญ) ทบวงการอื่นใดซึ่งมีความสัมพันธ์กับสหประชาชาติตามข้อ ๕๗ และ ๖๓

แห่งกฎบัตร

(๓) คำว่า “อนุสัญญา” ในส่วนที่เกี่ยวกับทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการใดเฉพาะราย หมายความว่า ข้อมาตรฐานที่ได้แก้ไขแล้วโดยตัวบทสุดท้าย (หรือที่แก้ไขแล้ว) แห่งภาคผนวกซึ่งทบวงการชำนัญพิเศษนั้นได้ส่งตามมาตรา ๓๖ และ ๓๘

(๔) เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งข้อ ๓ คำว่า “ทรัพย์สินและสินทรัพย์” ให้รวมถึงทรัพย์สินและกองทุนซึ่งทบวงการชำนัญพิเศษได้จัดการเพื่อส่งเสริมหน้าที่ตามธรรมนูญของทบวงการนั้น

(๕) เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งข้อ ๕ และ ๗ ถ้อยคำว่า “ผู้แทนแห่งสมาชิก” ให้ถือว่ารวมถึงบรรดาผู้แทน ผู้แทนสำรอง ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค และเลขานุการแห่งคณะผู้แทน

(๖) ในมาตรา ๑๓, ๑๔, ๑๕ และ ๒๕ ถ้อยคำว่า “การประชุมซึ่งทบวงการชำนัญพิเศษจัดให้มี” หมายความว่า การประชุม (๑) ของสมาชิกและขององค์บริหาร (ไม่ว่าจะใช้ชื่ออย่างไร) แห่งทบวงการนั้น และ (๒) ของคณะกรรมการใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในธรรมนูญของทบวงการ (๓) ของการประชุมระหว่างประเทศใด ๆ ซึ่งทบวงการจัดให้มี และ (๔) ของคณะกรรมการใด ๆ แห่งองค์บริหารเหล่านี้

(๗) คำว่า “หัวหน้าบริหาร” หมายความว่า พนักงานฝ่ายบริหารชั้นหัวหน้าแห่งทบวงการชำนัญพิเศษที่อยู่ในปัญหานั้น ไม่ว่าจะใช้ชื่อเป็น “ผู้อำนวยการ” หรืออย่างอื่น

มาตรา ๒

รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งอนุสัญญานี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการใดที่อนุสัญญานี้เป็นอันใช้บังคับได้แล้วตามมาตรา ๓๗ จะต้องให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ปรากฏในข้อมาตรฐานแก่หรือเกี่ยวกับทบวงการนั้น ตามเงื่อนไขที่ได้ระบุไว้ในข้อมาตรฐานนั้น ภายใต้บังคับแห่งการแก้ไขใด ๆ ซึ่งข้อมาตรฐานเหล่านั้นอันมีอยู่ในบทบัญญัติแห่งภาคผนวกสุดท้าย (หรือที่แก้ไขแล้ว) เกี่ยวกับทบวงการนั้น และซึ่งได้ส่งไปตามมาตรา ๓๖ หรือ ๓๘

ข้อ ๒

สภาพนิติบุคคล

มาตรา ๓

ทบวงการชำนัญพิเศษจะพึงมีสภาพนิติบุคคลและความสามารถที่จะ (ก) ทำสัญญา (ข) ได้มาและจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ (ค) ดำเนินคดี

ข้อ ๓

ทรัพย์สิน กองทุน และสินทรัพย์

มาตรา ๔

ทบวงการชำนัญพิเศษก็ดี ทรัพย์สินและสินทรัพย์ของทบวงการชำนัญพิเศษก็ดี ไม่ว่าจะตั้งอยู่ ณ ที่ใด และผู้หนึ่งผู้ใดยึดถือไว้ จะได้อุปโภคความคุ้มกันจากกระบวนการทางกฎหมายทุกรูป เว้นแต่ตราบเท่าที่ในกรณีเฉพาะรายชื่อที่ทบวงการชำนัญพิเศษได้สละความคุ้มกันนั้นอย่างชัดแจ้ง อย่างไรก็ตามก็เป็นที่เข้าใจกันว่าการสละความคุ้มกันนั้นจะไม่ขยายถึงมาตรการบังคับคดีใดๆ

มาตรา ๕

สถานที่ของทบวงการชำนัญพิเศษจะถูกละเมิดมิได้ ทรัพย์สินและสินทรัพย์ของทบวงการชำนัญพิเศษนั้น ไม่ว่าจะตั้งอยู่ ณ ที่ใด และผู้หนึ่งผู้ใดยึดถือไว้ จะได้รับความคุ้มกันจากการค้น การเรียกเกณฑ์ การริบ การเวนคืน และการแทรกแซงในรูปอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นการกระทำทางบริหาร ทางการปกครอง ทางศาล หรือทางนิติบัญญัติ

มาตรา ๖

บรรณสารของทบวงการชำนัญพิเศษ และโดยทั่วไป เอกสารทั้งปวงที่เป็นของทบวงการหรือที่ทบวงการยึดถือไว้ จะถูกละเมิดมิได้ ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด

มาตรา ๗

โดยมิถูกจำกัดโดยการควบคุม ข้อบังคับหรือประกาศพักชำระหนี้ชั่วคราวทางการคลังชนิดใด ๆ

(ก) ทบวงการชำนัญพิเศษอาจมีกองทุน ทองคำหรือเงินตราชนิดใด ๆ และดำเนินการบัญชีในเงินตราใด ๆ

(ข) ทบวงการชำนัญพิเศษอาจโอนกองทุน ทองคำหรือเงินตราของทบวงการได้โดยเสรีจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง หรือภายในประเทศใด ๆ และเปลี่ยนแปลงเงินตราใด ๆ ซึ่งทบวงการยึดถือไว้ให้เป็นเงินตราอื่นใดได้

มาตรา ๘

ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๗ ข้างบนนี้ ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการจะต้องเอาใจใส่ตามสมควรแก่ข้อเท็จจริงใด ๆ ซึ่งรัฐบาลของรัฐภาคีใด ๆ แห่งอนุสัญญานี้ได้เสนอขึ้น ตราบเท่าที่พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงเช่นนั้นอาจทำให้บังเกิดผลได้โดยไม่เสียหายแก่ประโยชน์ของทบวงการนั้น

มาตรา ๙

ทบวงการชำนัญพิเศษก็ดี สินทรัพย์ รายได้และทรัพย์สินอย่างอื่นของทบวงการก็ดี

(ก) จะได้รับความยกเว้นจากภาษีทางตรงทั้งปวง อย่างไรก็ดีเป็นที่เข้าใจกันว่า ทบวง การชำนัญพิเศษจะไม่เรียกร้องความยกเว้นจากภาษี ซึ่งตามความเป็นจริงมีได้มากกว่าค่าภาระเพื่อ บริการสาธารณสุขโลก

(ข) จะได้รับความยกเว้นจากศุลกากร และข้อห้าม และข้อจำกัดว่าด้วยการนำเข้าและ การนำออกในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งของที่ทบวงการชำนัญพิเศษนำเข้าหรือนำออกเพื่อการใช้เป็น ทางการของทบวงการ อย่างไรก็ดีเป็นที่เข้าใจกันว่า สิ่งของที่นำเข้าภายใต้ความยกเว้นเช่นนั้นจะ เอาออกขายในประเทศซึ่งสิ่งของนั้น ๆ ได้ถูกนำเข้าไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้ตกลง กันไว้กับรัฐบาลของประเทศนั้น

(ค) จะได้รับความยกเว้นจากศุลกากร และข้อห้าม และข้อจำกัดว่าด้วยการนำเข้าและ นำออกในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งพิมพ์โฆษณาของทบวงการนั้น

มาตรา ๑๐

ตามกฎเกณฑ์ทั่วไป แม้ทบวงการชำนัญพิเศษจะไม่เรียกร้องความยกเว้นจากอากร สรรพสามิตและภาษีในการขายสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของราคาที่จะ ต้องชำระ ถึงอย่างไรก็ดีเมื่อทบวงการชำนัญพิเศษทำการซื้อรายใหญ่เพื่อการใช้เป็นทางการซึ่ง ทรัพย์สินที่ได้ถูกเรียกเก็บ หรือที่อาจถูกเรียกเก็บอากรหรือภาษีเช่นนั้นแล้ว หากสามารถจะ กระทำได้ ก็ให้รัฐภาคีแห่งอนุสัญญานี้ทำข้อตกลงทางการปกครองที่เหมาะสมเพื่อผ่อนผันหรือคืน จำนวนเงินค่าอากรหรือภาษีนั้น

ข้อ ๔

ความสะดวกในส่วนที่เกี่ยวกับการคมนาคม

มาตรา ๑๑

ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการจะได้อุปโภคในอาณาเขตของแต่ละรัฐภาคีแห่ง อนุสัญญานี้ในส่วนที่เกี่ยวกับทบวงการนั้นเพื่อการคมนาคมเป็นทางการของทบวงการ ซึ่งผลประ ติบัติที่ได้รับอนุเคราะห์ไม่น้อยไปกว่าที่รัฐบาลแห่งรัฐนั้นให้แก่รัฐบาลอื่นใด รวมทั้งคณะทูตของ รัฐบาลนั้นในเรื่องการลำดับก่อนหลัง อัตราและภาษี เกี่ยวกับไปรษณีย์ เคเบิล โทรเลข วิทยุโทรเลข โทรภาพ โทรศัพท์ และการคมนาคมอย่างอื่น และอัตราหนังสือพิมพ์เพื่อการแจ้งข่าวสารแก่ หนังสือพิมพ์และวิทยุ

มาตรา ๑๒

มิให้ทำการตรวจข่าวหนังสือโต้ตอบเป็นทางการ และการคมนาคมเป็นทางการอย่างอื่น ของทบวงการชำนัญพิเศษ

ทบวงการชำนัญพิเศษจะมีสิทธิที่จะใช้รหัสและที่จะส่งและรับหนังสือโต้ตอบโดยทางผู้ส่งหนังสือ หรืออุ้งประทับตราซึ่งจะมีความคุ้มกันและเอกลักษณ์อย่างเดียวกันกับผู้ส่งหนังสือและอุ้งทางการทูต

ความในมาตรานี้มิให้แปลความไปในทางที่จะไม่รับเอาการกระทำในทางป้องกันเกี่ยวกับความมั่นคงที่เหมาะสม ซึ่งจะได้กำหนดโดยความตกลงระหว่างรัฐซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาและทบวงการชำนัญพิเศษ

ข้อ ๕

ผู้แทนของสมาชิก

มาตรา ๑๓

ผู้แทนของสมาชิกในการประชุมซึ่งทบวงการชำนัญพิเศษจัดให้มีขึ้นนั้น ขณะปฏิบัติหน้าที่และระหว่างการเดินทางของตนไปยังและมาจากสถานที่ประชุม จะได้อุปโภคเอกลักษณ์และความคุ้มกันดังต่อไปนี้

(ก) ความคุ้มกันจากการจับกุมหรือการคุมขังและการยึดทึบห่อส่วนตัว และในส่วนที่เกี่ยวกับถ้อยคำด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษรและการกระทำทั้งปวงที่เขากระทำในตำแหน่งหน้าที่ ความคุ้มกันจากกระบวนการทางกฎหมายทุกชนิด

(ข) ความละเมิดมิได้ต่อกระดาศเอกสาร และเอกสารทั้งปวง

(ค) สิทธิที่จะใช้รหัสและที่จะรับกระดาศเอกสารหรือหนังสือโต้ตอบโดยทางผู้ส่งหนังสือหรืออุ้งประทับตรา

(ง) ความยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวกับตนเองและคู่สมรสจากข้อกำหนดการเข้าเมือง การจดทะเบียนคนต่างด้าว หรือข้อผูกพันเกี่ยวกับบริการแห่งชาติในรัฐที่ตนเข้าไปหรือผ่านในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(จ) ความสะดวกในส่วนที่เกี่ยวกับข้อกำหนดทางเงินตราหรือการแลกเปลี่ยนอย่างเดียวกันกับที่ให้แก่ผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศ ในการปฏิบัติภารกิจเป็นการชั่วคราว

(ฉ) ความคุ้มกันและความสะดวกในส่วนที่เกี่ยวกับหีบห่อส่วนตัวอย่างเดียวกันกับที่ให้แก่บุคคลในคณะทูตที่เทียบชั้นกัน

มาตรา ๑๔

เพื่อที่จะให้มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการพูด และความเป็นอิสระโดยบริบูรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่สำหรับผู้แทนของสมาชิกแห่งทบวงการชำนัญพิเศษในการประชุมที่ทบวงการชำนัญนั้น ๆ จัดให้มีขึ้น จึงให้คงอำนาจความคุ้มกันจากกระบวนการทางกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับถ้อยคำด้วยวาจา

หรือเป็นลายลักษณ์อักษรและการกระทำทั้งปวงในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนนั้นสืบต่อไป แม้ว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องจะมีได้ปฏิบัติหน้าที่เช่นว่านั้นอีกต่อไปแล้ว

มาตรา ๑๕

ในกรณีที่มีการเรียกเก็บภาษีอากรรูปใด ๆ ขึ้นอยู่กับการมีถิ่นที่อยู่ ระยะเวลาระหว่างที่ผู้แทนของสมาชิกแห่งทบวงการชำนัญพิเศษในการประชุม ซึ่งทบวงการจัดให้มีขึ้นอยู่ในรัฐสมาชิกเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนนั้น ไม่ให้ถือว่าเป็นระยะเวลาแห่งการมีถิ่นที่อยู่

มาตรา ๑๖

เอกสิทธิ์และความคุ้มกันนั้นให้แก่ผู้แทนของสมาชิก โดยมีใช้เพื่อคุณประโยชน์ส่วนตัวของเอกชน แต่เพื่อที่จะพิทักษ์การปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับทบวงการชำนัญพิเศษ ฉะนั้นสมาชิกจึงไม่เพียงมีสิทธิเท่านั้นแต่ยังอยู่ภายใต้หน้าที่ที่จะสละความคุ้มกันแก่ผู้แทนของตน ในกรณีใด ๆ ซึ่งสมาชิกรู้เห็นว่าความคุ้มกันจะขัดขวางต่อกระบวนการความยุติธรรมและอาจสละได้ โดยไม่เสื่อมเสียแก่ความมุ่งประสงค์ที่ให้ความคุ้มกันนั้น

มาตรา ๑๗

บทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ มิให้ใช้บังคับในส่วนที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่บุคคลนั้นเป็นคนในสัญชาติหรือซึ่งตนเป็นหรือได้เป็นผู้แทน

ข้อที่ ๖

พนักงาน

มาตรา ๑๘

ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการจะระบุประเภทของพนักงาน ซึ่งบทบัญญัติของข้อนี้ และข้อ ๘ จะใช้บังคับ ทบวงการชำนัญพิเศษจะได้แจ้งประเภทของพนักงานไปยังรัฐบาลของรัฐ ทั้งปวงที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ในส่วนที่เกี่ยวกับทบวงการนั้น และแจ้งไปยังเลขาธิการแห่งสหประชาชาติ จะได้แจ้งให้รัฐบาลดังกล่าวข้างต้นทราบชื่อของพนักงานซึ่งรวมอยู่ในประเภทเหล่านี้เป็นคราว ๆ ไป

มาตรา ๑๙

พนักงานของทบวงการชำนัญพิเศษจะ

(ก) ได้รับความคุ้มกันจากกระบวนการทางกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับถ้อยคำด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษรและการกระทำทั้งปวงที่ตนได้กระทำในตำแหน่งหน้าที่

(ข) ได้รับความยกเว้นอย่างเดียวกันจากการเรียกเก็บภาษีอากรเกี่ยวกับเงินเดือนและค่าบำเหน็จที่ทบวงการชำนัญพิเศษได้จ่ายให้แก่ตน และตามเงื่อนไขอย่างเดียวกันกับที่พนักงานแห่งสหประชาชาติได้รับอยู่

(ค) ได้รับความคุ้มกัน รวมทั้งคู่สมรส และญาติที่พึ่งตน จากข้อกำหนดเกี่ยวกับการเข้าเมืองและการจดทะเบียนคนต่างด้าว

(ง) ได้รับเอกสิทธิ์ในส่วนที่เกี่ยวกับความสะดวกในการแลกเปลี่ยนอย่างเดียวกันกับที่ได้ให้แก่บุคคลในคณะทูตที่ดำรงตำแหน่งเทียบชั้นกันได้

(จ) ได้รับ รวมทั้งคู่สมรส และญาติที่พึ่งตน ความสะดวกในการส่งกลับคืนประเทศในเวลาที่มีวิกฤติการระหว่างประเทศอย่างเดียวกันกับบุคคลในคณะทูตที่ดำรงตำแหน่งเทียบชั้นกันได้

(ฉ) มีสิทธิที่จะนำเข้ามาโดยปลอดจากอากรซึ่งเครื่องตกแต่งบ้านและของใช้ต่าง ๆ ในเวลาที่เข้ารับตำแหน่งครั้งแรกในประเทศนั้น

มาตรา ๒๐

พนักงานแห่งทบวงการชำนัญพิเศษจะได้รับความยกเว้นจากข้อผูกพันเกี่ยวกับบริการแห่งชาติ แต่ทว่าในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐที่พนักงานนั้นเป็นคนในสัญชาติ ความยกเว้นเช่นว่านั้นจะได้จำกัดให้แก่พนักงานแห่งทบวงการชำนัญพิเศษ ซึ่งเนื่องแต่หน้าที่ของตนได้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อซึ่งหัวหน้าบริหารของทบวงการชำนัญพิเศษได้รวบรวมขึ้นและได้รับความเห็นชอบจากรัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว

หากว่าพนักงานอื่นแห่งทบวงการชำนัญพิเศษถูกเรียกให้ให้บริการแห่งชาติ เมื่อทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องร้องขอ ก็ให้รัฐที่เกี่ยวข้องให้การผ่อนผันชั่วคราวในการเรียกพนักงานเช่นว่านั้นเท่าที่อาจจำเป็น เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้งานอันเป็นสาระสำคัญต้องสะดุดหยุดลง

มาตรา ๒๑

นอกจากความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๑๙ และ ๒๐ แล้ว หัวหน้าบริหารของทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการ รวมทั้งพนักงานใด ๆ ที่ทำการแทนหัวหน้าบริหารเมื่อหัวหน้าบริหารไม่อยู่ทำหน้าที่ จะได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ความยกเว้นและความสะดวกที่ให้แก่ผู้แทนทางการทูตในส่วนที่เกี่ยวกับตนเอง คู่สมรสและบุตรผู้เยาว์ของตนตามกฎหมายระหว่างประเทศ

มาตรา ๒๒

เอกสิทธิ์และความคุ้มกันนั้นให้แก่พนักงานเพื่อประโยชน์ของทบวงการชำนัญพิเศษเท่านั้น และหาใช่เพื่อคุณประโยชน์ส่วนตัวของเอกชนเองไม่ ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการจะมีสิทธิและหน้าที่ที่จะสละความคุ้มกันของพนักงานผู้ใดผู้หนึ่งในกรณีใดที่เห็นว่าความคุ้มกันนั้นจะขัดขวางต่อกระบวนการความยุติธรรม และอาจสละได้โดยไม่เสื่อมเสียแก่ประโยชน์ของทบวงการชำนัญพิเศษ

มาตรา ๒๓

ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการจะร่วมมือในทุกโอกาสกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐสมาชิกในการให้ความสะดวกแก่การปกครองรักษาความยุติธรรมที่ถูกต้อง จัดให้มีการปฏิบัติ

ตามข้อบังคับของตำรวจ และป้องกันมิให้เกิดการใช้โดยละเมิดใด ๆ เกี่ยวกับเอกสิทธิ์ ความคุ้มกัน และความสะดวกที่กล่าวไว้ในข้อนี้

ข้อ ๗ การใช้เอกสิทธิ์โดยละเมิด

มาตรา ๒๔

ถ้ารัฐใดซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้พิจารณาเห็นว่าได้มีการใช้เอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันที่อนุสัญญานี้ให้ไว้โดยละเมิด ก็ให้มีการหารือระหว่างรัฐนั้นและทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดว่าการใช้ใด ๆ โดยละเมิดเช่นนั้นเกิดขึ้นหรือไม่ และถ้ามีการใช้โดยละเมิดเกิดขึ้นก็ให้พยายามที่จะจัดการมิให้เกิดซ้ำขึ้นอีก ถ้าการหารือเช่นนั้นไม่ได้ผลเป็นที่พอใจแก่รัฐและทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องแล้ว ปัญหาที่ว่าได้มีการใช้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันโดยละเมิดเกิดขึ้นหรือไม่นั้นให้เสนอไปยังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศตามมาตรา ๓๒ ถ้าศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเห็นว่ามีการใช้โดยละเมิดเช่นนั้นเกิดขึ้นจริง รัฐซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ที่ได้รับความกระทบกระเทือนจากการใช้โดยละเมิดเช่นนั้นย่อมมีสิทธิที่จะยับยั้งมิให้คุณประโยชน์แห่งเอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่ถูกใช้โดยละเมิดนั้นแก่ทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้อง หลังจากที่ได้แจ้งให้ทบวงการชำนัญพิเศษนั้นทราบแล้ว

มาตรา ๒๕

๑. ผู้แทนของสมาชิกในการประชุมที่ทบวงการชำนัญพิเศษจัดให้มีขึ้น ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ของตนและระหว่างการเดินทางไปยังและมาจากสถานที่ประชุม และพนักงานตามความหมายในมาตรา ๑๘ จะไม่ถูกเจ้าหน้าที่แห่งอาณาเขตสั่งให้ออกไปจากประเทศที่ตนกระทำหน้าที่อยู่เนื่องจากกิจการใด ๆ ที่ตนได้ทำในตำแหน่งหน้าที่ อย่างไรก็ดี ในกรณีที่ใช้เอกสิทธิ์โดยละเมิดของสถานที่อยู่ ได้กระทำลงโดยบุคคลใด ๆ เช่นว่านั้นในกิจการในประเทศนั้น อันเป็นการนอกตำแหน่งหน้าที่ของตน บุคคลนั้นอาจถูกรัฐบาลแห่งประเทศนั้นบังคับให้ออกไปก็ได้ แต่ทว่า

๒. (๑) ผู้แทนของสมาชิกหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิได้รับความคุ้มกันทางการทูตตามมาตรา ๒๑ จะไม่ถูกสั่งให้ออกไปจากประเทศด้วยวิธีอื่น นอกจากวิธีการทางการทูตที่ใช้แก่ผู้แทนทางทูตที่ประจำประเทศนั้น

(๒) ในกรณีพนักงานซึ่งมาตรา ๒๑ มิได้ใช้บังคับ มิให้ออกคำสั่งให้ออกไปจากประเทศ นอกจากจะได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศของประเทศนั้น และความเห็นชอบเช่นนั้นจะให้ได้ก็ต่อเมื่อได้หารือกับหัวหน้าบริหารแห่งทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องแล้วเท่านั้น และถ้าได้ดำเนินคดีเกี่ยวกับการขับออกจากประเทศต่อพนักงานผู้ใด หัวหน้าบริหารแห่งทบวงการชำนัญพิเศษย่อมมีสิทธิที่จะไปปรากฏตัวในการดำเนินคดีเช่นนั้น ในนามของบุคคลที่ถูกฟ้องนั้นได้

ข้อ ๘
แลสเซ-ปาสเซ

มาตรา ๒๖

พนักงานแห่งทบวงการชำนัญพิเศษมีสิทธิที่จะใช้แลสเซ-ปาสเซของสหประชาชาติโดยอนุวัติตามข้อตกลงทางธุรการ ซึ่งจะได้ทำขึ้นระหว่างเลขาธิการแห่งสหประชาชาติกับพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งทบวงการชำนัญพิเศษ ซึ่งทบวงการนั้น ๆ อาจได้รับมอบอำนาจพิเศษในการออกแลสเซ-ปาสเซได้ เลขาธิการแห่งสหประชาชาติจะได้แจ้งให้ทุกรัฐที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ทราบถึงข้อตกลงทางธุรการแต่ละฉบับที่ได้ทำกันนั้น

มาตรา ๒๗

รัฐที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้จะยอมรับนับถือและรับรองแลสเซ-ปาสเซของสหประชาชาติที่ออกให้แก่พนักงานแห่งทบวงการชำนัญพิเศษว่าเป็นเอกสารการเดินทางที่สมบูรณ์

มาตรา ๒๘

คำร้องขอให้ตรวจลงตราในกรณีที่เป็นของพนักงานแห่งทบวงการชำนัญพิเศษ ผู้ถือแลสเซ-ปาสเซของสหประชาชาติที่มีหนังสือรับรองว่าตนเดินทางในธุรกิจของทบวงการชำนัญพิเศษแนบประกอบนั้น จะได้รับการจัดการให้โดยเร็วเท่าที่จะทำได้ นอกจากนี้บุคคลเช่นว่านั้นจะได้รับความสะดวกเพื่อการเดินทางโดยเร็ว

มาตรา ๒๙

ความสะดวกเช่นเดียวกันกับที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๒๘ นั้น จะอำนวยให้แก่ผู้เชี่ยวชาญและบุคคลอื่น ๆ ซึ่งมีหนังสือรับรองว่าตนเดินทางในธุรกิจของทบวงการชำนัญพิเศษด้วย แม้ว่าจะมิใช่เป็นผู้ถือแลสเซ-ปาสเซของสหประชาชาติก็ตาม

มาตรา ๓๐

หัวหน้าบริหาร ผู้ช่วยหัวหน้าบริหาร หัวหน้าส่วนทบวง และพนักงานอื่นซึ่งมีลำดับชั้นไม่ต่ำกว่าหัวหน้าส่วนทบวงแห่งทบวงการชำนัญพิเศษ ซึ่งเดินทางโดยอาศัยแลสเซ-ปาสเซของสหประชาชาติในธุรกิจของทบวงการชำนัญพิเศษ จะได้รับความสะดวกในการเดินทางอย่างเดียวกันกับที่ได้อำนวยให้บุคคลในคณะทูตที่ดำรงตำแหน่งเทียบชั้นกันได้

ข้อ ๙
การระงับแห่งข้อพิพาท

มาตรา ๓๑

ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการจะจัดทำบทบัญญัติเพื่อวิธีการอันเหมาะสมในการที่จะระงับ

(ก) ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากสัญญา หรือข้อพิพาทที่มีลักษณะกฎหมายเอกชนอย่างอื่นซึ่งทบวงการชำนัญพิเศษเป็นคู่กรณีพิพาทฝ่ายหนึ่ง

(ข) ข้อพิพาทที่พัวพันกับพนักงานของทบวงการชำนัญพิเศษ ซึ่งได้อุปโภคความคุ้มกันด้วยเหตุแห่งตำแหน่งเป็นทางการของตน ถ้ามิได้มีการเพิกถอนความคุ้มกันนั้นตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๒

มาตรา ๓๒

ข้อแตกต่างทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการตีความหรือการใช้อนุสัญญาฉบับนั้น ให้ส่งไปยังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ นอกจากในกรณีใดซึ่งคู่กรณีตกลงกันให้ใช้วิธีการระงับอย่างอื่น ถ้าข้อแตกต่างเกิดขึ้นระหว่างทบวงการชำนัญพิเศษฝ่ายหนึ่งและสมาชิกอีกฝ่ายหนึ่ง ก็ให้ทำคำร้องขอเพื่อขอความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๙๖ แห่งกฎบัตร และข้อ ๖๕ แห่งธรรมนูญของศาลและบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องเนื่องแห่งความตกลงที่ได้ทำกันระหว่างสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้อง ความเห็นที่ศาลได้ให้ นั้น ให้คู่กรณียอมรับว่าเป็นคำวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๑๐

ภาคผนวกและการใช้บังคับแก่ทบวงการชำนัญพิเศษเฉพาะราย

มาตรา ๓๓

ในการใช้บังคับแก่ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการนั้น ข้อมาตรฐานย่อมใช้บังคับภายใต้บังคับแห่งการแก้ไขใด ๆ ที่ปรากฏในฉบับสุดท้าย (หรือที่ได้แก้ไขแล้ว) แห่งภาคผนวกที่เกี่ยวข้องกับทบวงการนั้น ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๖ และ ๓๘

มาตรา ๓๔

บทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้ในส่วนที่เกี่ยวกับทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการใด ให้ตีความไปในทางที่เกี่ยวกับหน้าที่ที่ทบวงการนั้นได้รับมอบหมายตามตราสารธรรมนูญของทบวงการ

มาตรา ๓๕

ร่างภาคผนวก ๑ ถึง ๙ นั้น เจาะจงไว้สำหรับบรรดาทบวงการชำนัญพิเศษซึ่งได้มีชื่อกล่าวไว้ในภาคผนวกนั้น ในกรณีที่ทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการใดมิได้มีชื่อกล่าวไว้ในมาตรา ๑ เลขธิการแห่งสหประชาชาติจะได้อนุญาตร่างภาคผนวกที่คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมได้อนุญาตแก่ทบวงการชำนัญพิเศษนั้น

มาตรา ๓๖

ตัวบทสุดท้ายแห่งภาคผนวกแต่ละฉบับจะต้องเป็นฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการตามธรรมนูญของทบวงการนั้น สำเนาภาคผนวกที่ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการเห็นชอบแล้วนั้น ให้ทบวงการที่เกี่ยวข้องส่งให้แก่เลขธิการแห่งสหประชาชาติและให้ใช้แทนร่างที่อ้างอิงถึงในมาตรา ๓๕

มาตรา ๓๗

อนุสัญญานี้จะใช้บังคับแก่ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการต่อเมื่อทบวงการนั้นได้ส่งตัวบทสุดท้ายแห่งภาคผนวกเกี่ยวเนื่องให้แก่เลขธิการแห่งสหประชาชาติแล้ว และได้แจ้งให้เลขธิการแห่งสหประชาชาติทราบแล้วว่าทบวงการนั้นได้รับรองข้อมาตรฐานตามที่ได้แก้ไขโดยภาคผนวกนี้ และรับที่จะปฏิบัติให้เป็นผลตามมาตรา ๘, ๑๘, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๓๑, ๓๒, ๔๒ และ ๔๕ (ภายใต้บังคับแห่งการแก้ไขใด ๆ แห่งมาตรา ๓๒ ซึ่งอาจเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อยังตัวบทสุดท้ายแห่งภาคผนวกให้สอดคล้องกับตราสารธรรมนูญของทบวงการนั้น) และบทบัญญัติใด ๆ ของภาคผนวกซึ่งกำหนดข้อผูกพันสำหรับทบวงการนั้น เลขธิการจะส่งสำเนาที่รับรองว่าถูกต้องแล้วแก่ภาคผนวกทุกฉบับที่ได้ส่งให้แก่เลขธิการตามมาตรา ๓๖ และภาคผนวกที่แก้ไขแล้วที่ได้ส่งตามมาตรา ๓๘ ไปยังสมาชิกทั้งปวงแห่งสหประชาชาติและรัฐอื่น ๆ ที่เป็นสมาชิกแห่งทบวงการชำนัญพิเศษ

มาตรา ๓๘

ถ้าหลังจากส่งภาคผนวกสุดท้ายตามมาตรา ๓๖ แล้ว ทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการใดได้ให้ความเห็นชอบต่อการแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ แก่ภาคผนวกนั้นตามกระบวนการตามธรรมนูญของทบวงการ ก็ให้ทบวงการนั้นส่งภาคผนวกที่แก้ไขแล้วแก่เลขธิการแห่งสหประชาชาติ

มาตรา ๓๙

บทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้จะไม่จำกัดหรือทำให้เสื่อมเสียประการใดแก่เอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ซึ่งรัฐใด ๆ ได้ให้หรืออาจจะให้หลังจากนั้นแก่ทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการใดด้วยเหตุแห่งการที่สำนักงานใหญ่หรือที่ทำการภูมิภาคของทบวงการนั้นตั้งอยู่ในอาณาเขตของรัฐนั้น อนุสัญญานี้จะไม่ถือว่าเป็นการป้องกันการทำความตกลงเพิ่มเติมระหว่างรัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีแห่ง

อนุสัญญานี้ก็กับทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการไดอันเป็นการปรับปรุงบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้ หรือเป็นการขยาย หรือตัดทอนเอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่ไว้ตามอนุสัญญานี้

มาตรา ๔๐

เป็นที่เข้าใจกันว่าข้อมาตรฐานตามที่ได้แก้ไขโดยตัวบทสุดท้ายแห่งภาคผนวกที่ทบวงการชำนัญพิเศษได้ส่งไปยังเลขาธิการแห่งสหประชาชาติตามมาตรา ๓๖ (หรือภาคผนวกที่แก้ไขแล้วฉบับใดที่ส่งไปตามมาตรา ๓๘) นั้น จะต้องสอดคล้องกันกับบทบัญญัติแห่งตราสารธรรมนูญซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นของทบวงการชำนัญพิเศษนั้น และถ้าตราสารนั้นจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การทำตราสารธรรมนูญให้สอดคล้องกันดังนี้แล้ว การแก้ไขเพิ่มเติมเช่นนั้นใช้บังคับได้ตามกระบวนการตามธรรมนูญของทบวงการนั้นก่อนที่จะได้ส่งภาคผนวกสุดท้าย (หรือที่แก้ไขแล้ว) ไป

อนุสัญญานี้ โดยอนุสัญญาเอง จะไม่ใช่ให้เป็นการยกเลิกหรือพ้นจากบทบัญญัติใด ๆ แห่งตราสารธรรมนูญของทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการใด หรือสิทธิหรือข้อผูกพันใด ๆ ซึ่งทบวงการอาจมีอยู่ ได้มา หรือรับเอาโดยทางอื่น

ข้อ ๑๑

บทบัญญัติสุดท้าย

มาตรา ๔๑

การภาคยานุวัติอนุสัญญานี้โดยสมาชิกแห่งสหประชาชาติ และ (ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๒) โดยรัฐที่เป็นสมาชิกแห่งทบวงการชำนัญพิเศษใด ๆ นั้น จะพึงทำด้วยการมอบสารภาคยานุวัติกับเลขาธิการแห่งสหประชาชาติ ซึ่งจะมีผลในวันที่มอบสารนั้น

มาตรา ๔๒

ทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องแต่ละทบวงการจะได้ส่งตัวบทอนุสัญญานี้พร้อมด้วยภาคผนวกเกี่ยวเนื่องไปยังบรรดาสมาชิกแห่งทบวงการชำนัญพิเศษซึ่งมิได้เป็นสมาชิกแห่งสหประชาชาติ และจะได้เชิญสมาชิคนั้น ๆ ให้ภาคยานุวัติอนุสัญญานี้ในส่วนที่เกี่ยวกับทบวงการนั้น โดยการมอบสารภาคยานุวัติอนุสัญญานี้ในส่วนที่เกี่ยวกับทบวงการนั้นแก่เลขาธิการแห่งสหประชาชาติ หรือ หัวหน้าบริหารแห่งทบวงการชำนัญพิเศษ

มาตรา ๔๓

แต่ละรัฐซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้จะได้แจ้งไว้ในสารภาคยานุวัติถึงทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการเดียวหรือหลายทบวงการ ซึ่งรัฐนั้นรับจะใช้บทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับทบวงการนั้น ๆ แต่ละรัฐซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้อาจรับว่าจะใช้บทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้แก่

ทบวงการชำนัญพิเศษทบวงการเดี่ยวหรือกว่านั้นขึ้นไป โดยการแจ้งความภายหลังเป็นลายลักษณ์อักษรให้เลขาธิการแห่งสหประชาชาติทราบ การแจ้งความนี้จะมีผลแต่วันที่เลขาธิการได้รับ

มาตรา ๔๔

อนุสัญญาเริ่มใช้บังคับสำหรับแต่ละรัฐซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทบวงการชำนัญพิเศษ เมื่ออนุสัญญานี้ได้ใช้บังคับแก่ทบวงการนั้นตามมาตรา ๓๗ และรัฐซึ่งเป็นภาคีนั้นได้รับแล้วว่าจะใช้บทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้แก่ทบวงการนั้นตามมาตรา ๔๓

มาตรา ๔๕

เลขาธิการแห่งสหประชาชาติจะได้แจ้งให้บรรดาสมาชิกแห่งสหประชาชาติกับทั้งสมาชิกทั้งปวงแห่งทบวงการชำนัญพิเศษ และหัวหน้าบริหารแห่งทบวงการชำนัญพิเศษทราบถึงการมอบสารภาคยานุวัติแต่ละรายซึ่งได้รับตามมาตรา ๔๑ และถึงการแจ้งความภายหลังซึ่งได้รับตามมาตรา ๔๓ หัวหน้าบริหารแห่งทบวงการชำนัญพิเศษจะได้แจ้งให้เลขาธิการแห่งสหประชาชาติและสมาชิกแห่งทบวงการที่เกี่ยวข้องทราบถึงการมอบสารภาคยานุวัติใด ๆ ที่ได้มอบไว้แก่หัวหน้าบริหารนั้นตามมาตรา ๔๒

มาตรา ๔๖

เป็นที่เข้าใจกันว่าเมื่อได้มอบสารภาคยานุวัติหรือแจ้งความภายหลังไว้แล้วในนามของรัฐใด รัฐนั้นย่อมอยู่ในฐานะตามกฎหมายของรัฐนั้นเองที่จะปฏิบัติให้เป็นผลตามข้อกำหนดแห่งอนุสัญญานี้ ตามที่แก้ไขโดยตัวบทสุดท้ายแห่งภาคผนวกใด ๆ เกี่ยวกับทบวงการ ซึ่งการภาคยานุวัติหรือการแจ้งความเช่นนั้นคลุมถึง

มาตรา ๔๗

๑. ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในวรรค ๒ และ ๓ ของมาตรานี้ แต่ละรัฐซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ รับจะใช้อนุสัญญานี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการ ซึ่งการภาคยานุวัติหรือการแจ้งความภายหลังนั้นคลุมถึง จนถึงเวลาที่อนุสัญญาหรือภาคผนวกที่แก้ไขใหม่จะใช้แก่ทบวงการนั้น และรัฐดังกล่าวจะได้สนองรับอนุสัญญาหรือภาคผนวกที่แก้ไขใหม่แล้ว ในกรณีภาคผนวกที่แก้ไขใหม่ การสนองรับของรัฐทั้งหลายจะทำได้โดยแจ้งความต่อเลขาธิการแห่งสหประชาชาติ ซึ่งจะมีผลในวันที่เลขาธิการได้รับแจ้งความ

๒. อย่างไรก็ตามแต่ละรัฐซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ ซึ่งมีได้เป็นหรือได้เลิกเป็นสมาชิกแห่งทบวงการชำนัญพิเศษ อาจยื่นแจ้งความเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเลขาธิการแห่งสหประชาชาติและหัวหน้าบริหารแห่งทบวงการที่เกี่ยวข้อง แจ้งว่ารัฐนั้นเจตนาที่จะยับยั้งมิให้คุณประโยชน์ตามอนุสัญญานี้แก่ทบวงการนั้นนับแต่วันที่ได้ระบุไว้ ซึ่งต้องไม่ก่อนเวลาสามเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความนั้น

๓. แต่ละรัฐซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้อาจยังมีให้คุณประโยชน์ตามอนุสัญญานี้แก่ทบวงการชำนัญพิเศษใด ๆ ซึ่งเล็กมีความสัมพันธ์กับสหประชาชาติ

๔. เลขธิการแห่งสหประชาชาติจะได้แจ้งให้บรรดารัฐสมาชิกซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ทราบถึงการแจ้งความใด ๆ ที่ส่งมาให้แก่เลขธิการตามบทบัญญัติแห่งมาตรานี้

มาตรา ๔๘

เมื่อรัฐซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้จำนวน ๑ ใน ๓ ร้องขอ เลขธิการแห่งสหประชาชาติจะได้จัดให้มีการประชุมเพื่อการแก้ไขอนุสัญญานี้

มาตรา ๔๙

เลขธิการแห่งสหประชาชาติจะได้ส่งสำเนาแห่งอนุสัญญานี้ให้แก่ทบวงการชำนัญพิเศษแต่ละทบวงการ และแก่รัฐบาลของสมาชิกแห่งสหประชาชาติแต่ละราย
